

broker, corruption, impeachment, etc. into Ukrainian with increased usage in the legal sphere.

It should be mentioned that Ukrainian legal terminology is progressing at the present stage. An active process of various scientific researches of legal terms implementation in everyday life can be observed recently. As an example a term ‘impeachment’ can be mentioned. In Ukrainian terminology it is interpreted as a parliamentary procedure related to the deprivation of the President’s immunity because of commitment of a specific crime, accompanied by his or her removal from the office. This procedure removes the head of state from the position of the legislative power (the Verkhovna Rada) in case of committing treason or other serious crime.

Therefore, one should understand that a great number of examples alike can be given in any language. Borrowings from legal English into Ukrainian are an integral part of international legal cooperation and legal language development. But from the other hand it should be remembered that every language is unique in its own way. So all the people involved into the process of borrowing should do their best to adopt and translate new foreign language unit into the native one.

Валентин Вікторович Даньков – курсант I курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Валентина Анатоліївна Василенко** – професор
кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського
національного університету внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук, доцент

ВИКОРИСТАННЯ ВІЙСЬКОВОГО ЖАРГОНУ СЕРЕД КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Лексика обмеженого вживання була предметом наукових пошуків таких зарубіжних і вітчизняних учених, як В. Телія, А. Швейцер, І. Р. Гальперін та Л. О. Ставицька. Для лінгвістів та соціологів зараз характерний підвищений інтерес до вивчення молодіжного та комп’ютерного сленгу (С. А. Мартос, П. М. Грабовий, С. В. Пиркало, І. І. Щур). Наразі до аналізу курсантських жаргонізмів, особливостей вживання та типології зверталися лише декілька науковців, зокрема Т. В. Рєвякіна, Я. В. Садчікова. Загалом феномен власне курсантського, а не молодіжного чи військового жаргону залишається невивченим.

Військовий жаргон – це мовленнєвий спосіб відображення ментальності військовослужбовців. Вони містять у собі низку кримінальних арготизмів, наприклад, пов’язаних із сигналами тривоги: «палево» – неочікуваний візит командирів, «палить» – пильнувати за командирами», «пайка» – їжа. Проте для розуміння особливостей

формування та функціонування курсантського жаргону необхідно вивчити риси соціокультурного середовища, що посприяли його формуванню. Саме соціальне та культурне оточення вищого навчального закладу – його історія, традиції – сприяють формуванню субкультури майбутнього офіцера (1, с. 36-43).

Така особливість викликана у курсантів вищих навчальних закладів через ізольоване життя, навчання, проживання, харчування й спілкування, яке відбувається здебільшого в межах підрозділу (взводу/групи). Курсанти – молодь, яка належала до різних соціальних груп і відрізняється статтю, віком, життєвим досвідом, територіальною приналежністю, рівнем освіти та мовної підготовки. І як наслідок цьому, використання ними жаргонізмів є одним зі способів адаптації в новому середовищі (2, с. 55-69).

Вплив соціокультурного середовища навчального закладу поширюється на всі аспекти життя курсантів, змінює їх спосіб мислення, мовлення. Це пояснюється тим фактом, що курсанти становлять специфічну соціальну групу, сформовану та згуртовану соціокультурним середовищем навчального закладу, що має чітко регламентований устрій життя та отриманий від попередників скарб – традиції, звичаї та специфічний різновид мови, з яким вони знайомляться одразу після вступу до навчального закладу (3, с. 160-162).

Основи жаргону курсантів відомих закладів вищої освіти було закладено «армійцями» – так називали курсантів, що вступили в училище після проходження військової служби.

Курсанти використовують:

1) військовий жаргон, який відносяться до загального військового, зрозумілого всім представникам фахової мови («полкач» – полковник; «шуруп» – солдат; «бос, батяня, батя» – командир);

2) військовий жаргон, який існує в певній професійній субмові (скажімо, для субмови танкістів частовживаними є жаргонізми: «угольок», «грови на колесах»);

3) власне курсантський військовий жаргон, що відтворює навчально-професійну та побутову сторони життя і діяльності курсантів («слон, слоняра, дух, череп» – курсант 1 курсу; «прошарений братан; дід; без 5-ти хвилин летьоха; виживший» – курсант 4 курсу; «мухомор» – курсант-артилерист) (3, с. 132-140).

Особлива функція у жаргоні військових належить дієслову, зокрема функція підсилення. Досить часто дієслова щось підкреслюють, висувають на передній план, гіперболізують. Лексема «вклепати» у словниках аргі означає зробити щось інтенсивно (напр. вдарити): вклепати по морді, вклепати наряд, Рвати – у мові аргі означає роздерти, вирізати, припинити, наприклад: Щодо офіцерського складу,

то вони переважно добре ставляться до своїх підлеглих і готові «рвати» будь-кого за них.

Особливо продуктивним для курсантського жаргону є процес розширення семантичного обсягу субстандартичних одиниць на основі різних видів метафори. Для метафоричного перенесення характерним є те, що жаргонізм має якусь спільну рису з об'єктом, назва якого використовується як військовий термін: «Маслят (патрони) багато не буває, – говорить боєць» (4, с. 74-84).

Окрім того, для курсантського жаргону характерне утворення фразеологічних одиниць («ставати на тумбу» – заступати черговим). Серед жаргонізмів зустрічаються запозичення з інших мов, з російської мови: «обезьянник» – казарма; «взлётка» – коридор; з англійської мови: «кеш» (від англ. *cache* – схованка) – грошове забезпечення; «кеп» – капітан). Курсанти-військовики використовують жаргонізми інших соціальних груп: «шмон» – ранковий огляд (із жаргону кримінальних злочинців); «свобода» – звільнення.

Саме військові жаргонізми характеризують критичне ставлення службовців до дійсності, відображають позитивне ставлення до асоціальних проявів тощо.

Література

1. Ковалевский В. Ф. Профессиональная культура офицера. Военная мысль: журнал. 1990. № 6. С. 36-43. URL: <http://militaryarticle.ru/voennayamysl/1990-vm/8351-professionalnaja-kultura-oficera>
2. Ставицька Л. Проблеми вивчення жаргонної лексики: Соціолінгвістичний аспект. Українська мова. 2000. С. 55-69.
3. Танчин І. З. Соціологія : Навч. посіб. Львів: Укр. акад., 2005. 360 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-13119.html>
4. Стишов А. Семантична деривація жаргонізмів у сучасній українській мові. Лінгвістичні дослідження. Вип. 41. 2016. С. 74-84.

Kateryna Donchenko – *third-year student of Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy Branch*

Scientific adviser: Yuliia Samoilova – Associate Professor at the Department of Humanities, Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy Branch, Candidate of Pedagogic Sciences

TO THE ISSUE OF SPECIFIC CHARACTERISTICS OF LEGAL TRANSLATION

As an area of practical linguistic activity, legal translation is one of the types of special translation, implying the transfer by means of another language of various written and oral legal texts. The field of jurisprudence is